

voja, do druhej sociálne (sociologické) problémy a do tretej filozofické problémy, ktoré súvisia s vedeckotechnickou revolúciou. Na základe tohto rozdelenia prebiehala i sama práca sympóziá. Účastníci boli rozdelení do troch sekcií, v rámci ktorých sa zaoberali posudzovaním autorských príspevkov a jednotlivými problémami tej-ktorej časti. Na plenárnych zasadnutiach sympóziá sa riešili všeobecné teoretické a základné metodologické otázky.

Ako hlavný metodologický predpoklad celej nasledujúcej práce na publikácii boli vyslovené predovšetkým tieto zásady: analyzovaný jav (vedeckotechnická revolúcia) a každá jej stránka sa má skúmať:

1. vo vývine, historicky odkrývajúc genézu a tendencie pohybu predmetu skúmania;

2. v súvislostiach vzájomného pôsobenia všetkých stránok skúmaného javu, a ak sa berie do úvahy jednotlivý aspekt, tak v rámci tohto aspektu v súvislostiach vzájomného pôsobenia všetkých jeho stránok a faktorov;

3. v jeho vnútornej protirečivosti;

4. v jeho determinovanosti sociálnymi a ekonomickými príčinami.

IV. sovietsko-československé filozofické sympóziium v Moskve malo pracovný charakter a nieslo sa v znamení príprav teoretickej koncepcie vystúpenia československých a sovietskych filozofov na XV. medzinárodnom filozofickom kongrese, ktorý sa bude konať vo Varne roku 1973. Viacerí účastníci sympóziá zdôrazňovali mimoriadny vedecký a ideologický význam práce na problematike vedeckotechnickej revolúcie.

Možno na záver povedať, že sympóziium bolo plodným a všestranne užitočným príspevkom k úspešnému dokončeniu plánovanej práce a k realizácii pôvodných zámerov jej autorov.

Dalimír Hajko

PREDNÁŠKA J. BODNÁRA V SLOVENSKEJ FILOZOFICKEJ SPOLOČNOSTI

Otázky vedeckotechnickej revolúcie sa dnes dostávajú do popredia záujmu pracovníkov rôznych vedných odborov na celom svete. Vedci socialistických krajín venujú tejto problémovej oblasti zvlášť veľkú pozornosť, a to predovšetkým preto, lebo ukázanie cesty k riešeniu *jednotlivých* otázok je nevyhnutné pre zaujatie principiálneho stanoviska pri určovaní základných vývinových tendencií socialistickej spoločnosti v období vedeckotechnickej revolúcie a možností ich poznania a ovládania. O tom, že ide o nesmierne dôležitú a súčasne aj náročnú problematiku, už dnes vonkoncom nemožno pochybovať.

Rozsah spomenutej problémovej oblasti je veľký a zasahuje do sféry niekoľkých vedných disciplín. V neposlednom rade sa dotýka aj filozofie a svetonázorovej oblasti. Na túto stránku problematiky vedeckotechnickej revolúcie obrátil svoju pozornosť člen korešpondent Ján Bodnár, DrSc., vo svojej prednáške nazvanej *Človek—veda—technika*, ktorú predniesol na pôde Slovenskej filozofickej spoločnosti dňa 25. novembra 1971.

Prednáška, ktorú uverejníme ako samostatný článok v nasledujúcom čísle nášho

časopisu, bola zameraná na riešenie základných otázok, týkajúcich sa uplatnenia filozofie a jej významu pri klasifikácii niektorých javov, ktoré súvisia s vývinom vedeckotechnickej revolúcie v modernej spoločnosti a so zmenami, ktoré vedeckotechnická revolúcia vyvoláva. Po prednáške Jána Bodnára nasledovala, ako obvykle, vedecká rozprava, ktorej sa zúčastnili títo diskutujúci: Andrej Hlávek, Rudolf Šíma, Ladislav Holata, Elena Várossová, Michal Topolský, Svätopluk Štúr, Ľudovít Šikula a ďalší zúčastnení.

Diskutujúci sa zaoberali niektorými otázkami týkajúcimi sa všeobecného charakteru a perspektív vedeckotechnickej revolúcie, ako aj funkcie vedeckotechnického progressu v súčasných spoločenských premenách. V týchto súvislostiach bola zvlášť zdôrazňovaná potreba filozofického prístupu k problematike vedeckotechnickej revolúcie, takého prístupu, ktorý by nevyhnutne popieral akékoľvek objektivistické a technokratické prístupy v hodnotení vedeckotechnickej revolúcie.

Druhú oblasť problémov, ktoré rozvíjali diskutujúci v rámci vedeckej rozpravy, tvorili otázky spoločenského rozvoja človeka v období vedeckotechnickej revolúcie, problematika tzv. predstihu všeobecného ľudského rozvoja, s tým súvisiaci všestranný rozvoj človeka závislý od progresívneho rozvoja výrobných síl. Všetci zúčastnení v dlhotrvajúcej diskusii dospeli k názoru, že kultivácia tvorivých síl človeka, všestranný rozvoj masovej kultúry, harmonický rast osobnosti, kultivácia medziludských vzťahov bezprostredne súvisí s formovaním socialistického životného štýlu.

Diskusia — rovnako ako sama prednáška — prispela k vyjasneniu niektorých závažných problémov vedeckotechnickej revolúcie medzi prítomnými členmi Slovenskej filozofickej spoločnosti a možno ju z tohto hľadiska hodnotiť ako veľmi užitočnú. Podobný názor prevládol aj medzi prítomnými filozofmi a viedol k záveru, že by bolo užitočné, keby na prednášku J. Bodnára nadviazali ďalšie stretnutia na pôde Slovenskej filozofickej spoločnosti.

Dalimír Hajko